

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล ไทยเป็นมคอ
สอบ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙

๑. ก็ โดยสมัยนั้นแล พระเจ้าพิมพิสารและพระเจ้าปเสนทิโกศล ต่างก็เป็นพระภักดาของพระภคินีกันและกัน ๆ ภายหลังวันหนึ่ง พระเจ้าโกศล ทรงดำริว่า คนมีโภคะนับไม่ถ้วน มีบุญมาก ทั้ง ๕ อยู่ในแคว้นพระเจ้า พิมพิสาร ในแคว้นของเรา ผู้เช่นนั้น แม้คนเดียวก็ไม่มี อย่างกระนั้นเลย เราพึงไปสำนักของพระเจ้าพิมพิสาร ขอผู้มีบุญมากสักคน ๆ พระองค์เสด็จไป ในพระนครนั้นแล้ว ผู้มีปฏิสันถารอันพระราชาทรงกระทำแล้วทูลถามว่า พระองค์เสด็จมาเพราะเหตุไร จึงตรัสว่า หม่อมฉันมาด้วยประสงค์ว่า คนมี โภคะนับไม่ถ้วน มีบุญมาก ทั้ง ๕ คน อยู่ในแคว้นของพระองค์ หม่อมฉัน จักพาเอาคนหนึ่งจาก ๕ คนนั้นไป ของประทานหนึ่งใน ๕ นั้น แก่หม่อมฉัน ด้วยเถิด ๆ พระเจ้าพิมพิสาร. หม่อมฉันไม่อาจจะให้ตระกูลใหญ่ๆ ย้ายได้ ๆ พระเจ้าปเสนทิโกศล. หม่อมฉันไม่ได้ ก็จักไม่ไป ๆ พระราชาทรงหารือกับ พวกอมาตย์แล้วตรัสว่า ชื่อว่าการเคลื่อนย้ายตระกูลใหญ่ๆ มีตระกูลโชติย เศรษฐีเป็นต้น เช่นกับแผ่นดินไหว (คูเหมื่อน) มีบุตรชายของเมณฑก มหาเศรษฐี ชื่อว่า ธนัญชัยเศรษฐีอยู่ หม่อมฉันปรึกษากับเธอเสร็จแล้ว จักถวาย คำตอบแก่พระองค์ รับสั่งให้เรียกธนัญชัยเศรษฐีเข้าเฝ้าแล้วตรัสว่า พ่อคุณ พระเจ้าโกศลตรัสว่า จักพาเศรษฐีมีทรัพย์คนหนึ่งไป เธอจงไปกับพระองค์เถิด ๆ ธนัญชัยเศรษฐี. เมื่อพระองค์ส่งไป เข้าพระองค์ ก็จักไป พระเจ้าข้า ๆ พระเจ้า พิมพิสาร. ถ้าอย่างนั้น ท่านจงเตรียมตัวไปเถิด พ่อคุณ ๆ เศรษฐีนั้นได้ทำกิจ จำเป็นที่ควรทำของตนแล้ว ๆ

๒. ฝ่ายพระราชา ทรงทำสักการะใหญ่โตแก่เศรษฐีนั้นแล้วทรงส่ง เสด็จพระเจ้าปเสนทิโกศลด้วยพระดำรัสว่า ของทรงพาเศรษฐีนี้ไปเถิด ๆ ท้าวเธอ พาธนัญชัยเศรษฐีเสด็จไปทุกแห่งโดยการพักประทับแรมราตรีหนึ่ง

เสด็จถึงที่สำราญแห่งหนึ่ง ก็ทรงหยุดพัก ๆ ครั้งนั้น ธนัญชัยเศรษฐีทูลถาม ท้าวเธอว่า ที่ตรงนี้ เป็นแคว้นของใคร ๆ พระเจ้าปเสนทิโกศลตรัสตอบว่า ของเราเอง เศรษฐี ๆ ธนัญชัยเศรษฐี. เมืองสาวัตถี ห่างจากนี้ไป ไกลเท่าไร ๆ พระราชา. สูดทางที่ ๗ โยชน์ ๆ ธนัญชัยเศรษฐี. ภายในพระนครคับแคบ ขนบบริวารของข้าพระองค์มาก ถ้าพระองค์จะทรงกรุณาไซริ้ พวกข้าพระองค์ พึงอยู่ที่นี้แหละ พระเจ้าข้า ๆ พระราชา ทรงรับว่า ก็ได้ ให้สร้างเมือง ณ ที่นั้น พระราชทานแก่ธนัญชัยเศรษฐี ได้เสด็จไปแล้ว ๆ เมือง ได้นามว่า สาเกต เพราะเป็นสถานที่อยู่ในประเทศนั้นที่เศรษฐีจับจอง(เอง) ในเวลาเย็น ๆ

แม้ในกรุงสาวัตถีแล ได้มีบุตรชายของมิกคารเศรษฐี ชื่อว่าปุลณวัณณกุมาร เจริญวัยแล้ว ๆ ครั้งนั้น บิดามารดา บอกกะเขาว่า พ่อคุณ พ่อจงเลือกหญิงรุ่นสาวคนหนึ่งในที่ที่เจ้าชอบ ๆ บุตรชาย. ไม่มีความจำเป็น(ใด ๆ) สำหรับผม ด้วย(การเลือก)ภริยาเห็นปานนั้น ๆ บิดามารดา. อย่าทำอย่างนี้เลย ลูก ธรรมดาตระกูลที่ไม่มีบุตร ตั้งอยู่ไม่ได้ ๆ เขาถูกบิดามารดาพุดรบเร้าอยู่บ่อย ๆ จึงบอกว่า ถ้าอย่างนั้น ลูกได้หญิงรุ่นสาวผู้เพียบพร้อมด้วยความงาม ๕ อย่าง ก็จักทำตามคำของคุณพ่อคุณแม่ ๆ บิดามารดา. พ่อคุณ ก็ ชื่อว่าความงาม ๕ อย่างนั้น มีอะไรบ้างเล่า ๆ ลูกชาย. คือ ผมงาม เนืองาม กระจุกงาม ผิวงาม วัยงาม ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕

แปล ไทยเป็นมคธ

๑. เตน โข ปน สมเณน พิมฺพิสาโร จ ปเสนทโกสโล จ อญฺณมญฺญณํ
 ภกฺคินีปติกา โหนฺติ ฯ อถกทิวสํ โกสลราชา จินฺเตสิ พิมฺพิสารสฺส วิชิตะ
 ปลูก อมิตโกคา มหาปลูกญา วสนฺติ มยฺหํ วิชิตะ เอโกปี ตาทิสํ นตฺถิ ฆนฺนุนาหํ
 พิมฺพิสารสฺส สนฺติกํ คนฺตุวา เอกํ มหาปลูกญํ ยาเจยฺยนฺติ ฯ โส ตตฺถ คนฺตุวา
 รญฺญา กตปฏิสนฺตาโร ก็การณา อากโตสีติ ปลูกฺโง คุมฺหากํ วิชิตะ ปลูก อมิตโกคา
 มหาปลูกญา วสนฺติ ตโต เอกํ คเหตุวา คมิตฺสามีติ อากโตมฺหิ เตสุ เม เอกํ
 เทถาติ อาห ฯ มหากุลานิ อมฺเหหิ จาเลคฺคํ น สกฺกาติ ฯ อหํ อลทฺธา น
 คมิตฺสามีติ ฯ ราชา อมจฺเจหิ สทฺธิ มนฺเตตฺวา โชติยาทีนํ มหากุลานํ จาลนํ
 นาม ปจฺวิยา จาลนสทิสํ เมณฺฑกมหาเสฏฺฐิสฺส ปลูกฺโต ชนญฺชยเสฏฺฐิ นาม
 อตฺถิ เตน สทฺธิ มนฺเตตฺวา ว ปลูกฺจนํ เต ทสฺสามีติ วตฺวา ตํ ปลูกโกสาเปตฺวา
 ตาต โกสลราชา เอกํ ชนเสฏฺฐิ คเหตุวา คมิตฺสามีติ วทติ ตฺवं เตน สทฺธิ
 คจฺฉาหิติ ฯ คุมฺเหสุ ปหิณฺนเตสุ คมิตฺสามิ เทวาติ ฯ เตนหิ ปริวจฺฉํ กตฺวา คจฺฉ
 ตาตาติ ฯ โส อตฺตโน กตฺตพฺพยฺตุตฺถกํ อกาสิ ฯ

๒. ราชานิปิตฺส มหนฺตํ สกฺกาโร กตฺวา อิมํ อาทาย คจฺฉถาติ ปเสนทโก
 สลราชานํ อญฺโยเชติ ฯ โส ตํ อาทาย สพฺพตฺถ เกรตฺติวาเสน คจฺฉนฺโต เอกํ
 ฬาสฺสกุญฺจานํ ปลูกฺวา นิवासํ คณฺหิ ฯ อถ นํ ชนญฺชยเสฏฺฐิ ปลูกฺฉิ อิทํ กสฺส
 วิชิตนฺติ ฯ มยฺหํ เสฏฺฐิติ ฯ กิวทฺโร อิตโต สาวตฺถิติ ฯ สตฺตโยชนมตฺถเกติ ฯ
 อนุโตนคโร สมพฺพารํ อมฺหากํ ปรัชโน มหนฺโต สเจ โรเจธ อิชฺเว วสยฺยาม
 เทวาติ ฯ ราชา สาชฺฐติ สมปลูกฺฉิมิตฺวา ตสฺมี จาเน นคโร มาเปตฺวา ตสฺส ทตฺวา
 อคมาสิ ฯ ตสฺมี ปเทเส สายํ วสนฺนุจฺฉานสฺส คหิตตฺตา นครสฺส สาเกตนฺเตว
 นามํ อโหสิ ฯ

สาวตฺถิมยฺปิ โข มิคารเสฏฺฐิโน ปลูกฺโต ปลูกฺฉนฺตฺตณฺนุมาโร
 นาม วยปลูกฺโต อโหสิ ฯ อถ นํ มาตาปิตโร วทิสฺส ตาต ตว รุจฺฉนฺนุจฺฉาน

เอก์ ทาริกั อุปธาเรหิตี ฯ มยุหิ เอวรูปาย ภரியาย กิจจัม นตฤตติ ฯ ปุตุต
 มา เอวิ กริ กุลั นาม อปุตุตกั น ติฏฐตีติ ฯ โส ปุณปุณั วุจจมาโน เตนหิ
 ปญจกฤษณสมนุณาคตัม ทาริกั ลภมาโน ตุมุหากัม วจันั กริสฺสามิติ อาห ฯ
 กานิ ปเนตานิ ปญจ กฤษณานิ นาม ตาตาคิ ฯ เกสกฤษณั มัสกฤษณั
 อฏฐิกฤษณั ฉวิกฤษณั วยกฤษณนฺติ ฯ
